Anul al 56-lea
12 Pagini

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

BUCUREȘTI
In România 3 lei
In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/936

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Nr. 301 Joi 2 Noembrie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Noua Mitropolie

Înființarea unei Mitropolii la Craiova este un eveniment care depășește marginile acestei întinse și bogate regiuni a țării noastre.

Venită după crearea unei episcopii ortodoxe în Maramureș, ea constitue un nou și fericit semn al vremurilor, în cari credința este călăuza cea mai sigură a instinctului național, în cari, cu toate greutățile și îngrijorările, se ridică biserici pe tot cuprinsul României mari.

Iată un fapt dătător de încredere și de speranțe care nu poate fi îndestul de subliniat și slăvit.

Prin hotărîrea sa Sfântul Sinod a dat satisfacție unei vechi și legitime dorințe a populației dintre Dunăre, Carpați și Olt, a cărei sârguință în imensa-i plugărie nu este egalată decât de avântul jertfelor făcute dealungul istoriei glorioase a neamului nostru.

Oltenia este una dintre regiunile unde românismul a izbutit să respingă în cea mai mare măsură infiltrațiunile străine.

De sigur că în acest strălucit merit istoric biserica i-a fost un sprijin de căpetenie.

Mitropolia din reședința foștilor Bani va însemna pentru massele de enoriași una dintre înfăptuirile cele mai scumpe sufletului lor, după cum va constitui pentru religia strămoșească din țara întreagă un monument spiritual mai mult.

In timpul din urmă, credința s'a afirmat cu o putere supremă în această parte a țării, care s'a resfrânt în toată populația românească.

Iată o considerațiune mai mult pentru care se cădea ca această oportună înfăptuire să nu întârzie.

Fie ca realizările ce întrupează și simbolizează totodată gândul smerit și vecinic al românului spre Cel Atotputernic care l-a ajutat în tot cursul suferințelor și izbândelor lui, dându-i putința să iasă cu atât mai puternic cu cât a întâmpinat viscole mai năprasnice, să contribue cât mai mult la conservarea și propășirea națională.

Anul XVIII, era fascistă

de I. LUGOSIANU

Italia a intrat, la 28 Octombrie, în anul al 18-lea al erei fasciste. E o dată, care merită să fie semnalată, cu deosebire în acest an, nu numai fiindcă ea consfințește încă odată cea mai lungă guvernare din Europa, ci și fiindcă ea nu găsește azi Italia în vârtejul războiului ruinător, ci sub semnul păcii fecunde.

Noul an al erei fasciste se deschide asupra unei Italii unite sub însemnele lictorului, simbol de solidaritate și de putere.

„Azi, ca și în timpurile aspre și sângeroase din ajunul revoluției, a spus ducele, cu prilejul aniversării marșului asupra Romei, fascismul revendică pentru el singur privilegiul de a construi și de a merge înainte, totdeauna cu poporul și pentru popor".

„Cu poporul și pentru popor", e unul din secretele succesului fascist. Dacă formula are resonanța lozincei faimoase a lui Lincoln „de la popor, prin popor, pentru popor" este că ea constitue piatra de temelie a oricărei bune guvernări, în orice timp și sub orice regim. Rareori un om de Stat a posedat mai temeinic ca Ducele instinctul adânc al nevoilor, năzuințelor și idealurilor poporului lui. Profilul lui hotărât se regăsește pe monedele imperiale și în statuile marilor condottieri ai Renașterii, iar surâsul lui larg și uman e produsul pământului latin și al soarelui mediteran. Om reprezentativ al unei lungi tradiții istorice și al unui popor cu titluri veridice de nobleță, el părea însemnat să facă în Italia o revoluție a ordinei și muncii; să dea țării sale un imperiu și să pună grâul la locul de cinste în ogorul roman, ca în timpurile prospere ale strămoșului latin.

Dacă acest permanent și intim contact cu poporul italian este una din cheile izbânzilor sale, ea nu este singura. El are instinctul adânc realist al intereselor italiene, în slujba cărora a folosit deopotrivă un dinamism, pe care nimic nu l-a descurajat și, de câte ori a fost necesar, un simț pozitiv al măsurii și echilibrului, care l-au pus în situație să creeze și să conducă evenimentele.

O frază m'a isbit întotdeauna, într'unul din cele mai frumoase și mai energice discursuri ale sale, rostit, când a luat pentru prima oară cuvântul în camera deputaților, ca șef al guvernului, la 16 Noembre 1922, după isbânda marșului asupra Romei: „Cea mai bună înțelepciune este aceia, care nu ne părăsește după victorie".

Faptele au confirmat această frază din tinereță a Ducelui, în lunga carieră a uneia din cele mai pline și strălucite maturități, pe care le-a înregistrat istoria politică. Într'adevăr, în regimul fascist — și acesta este un altul din elementele lui de succes — faptele vorbesc și problemele vieții italiene nu se rezolvă pe hârtie, ci se traduc în realități. Nimic nu simbolizează mai clar acest spirit de creațiune pozitivă, decât obiceiul de a sărbători fiecare an nou al erei fasciste, cu realizări durabile: drumuri, apeducte, spitale, lucrări de artă, îmbunătățiri funciare.

Anul al 18-lea al erei fasciste găsește Italia în plină operă de pace. La 1 Septembre, Ducele a hotărât că Italia nu va lua nicio inițiativă de operațiuni militare. Țara sa are de douăzeci și cinci de secole și obișnuința laurului care încoronează victoria, și deprinderea ramurei de măslin a păcii. Italia este azi sub semnul celei din urmă. Prietenii ei, atât de numeroși în lume, se bucură, fiindcă Italia nu este numai a Italienilor, ci un patrimoniu al umanității. Ei ar fi văzut, cu o părere de rău adâncă, pământul ei de glorioase tradiții semănat de ruinele războiului și nobilele vestigii ale unui mare trecut primejduite de oțelul orb al proectilelor.

Mare în război, rolul Italiei fasciste poate fi și mai mare în lupta pentru pace. Cu prilejul celui de-al 18-lea an al erei fasciste, speranțe încă nelămurite, dar puternice, se îndreaptă spre o țară, care, pe hotarele războiului, dă azi un exemplu de muncă constructivă, de ordine și de disciplină și care are încă atâtea posibilități de a aduce noi contribuții unei opere de destindere, de înțelegere și de pace pe pământul Balcanilor, ca și pe apele Mediteranei.

In largul coastelor engleze

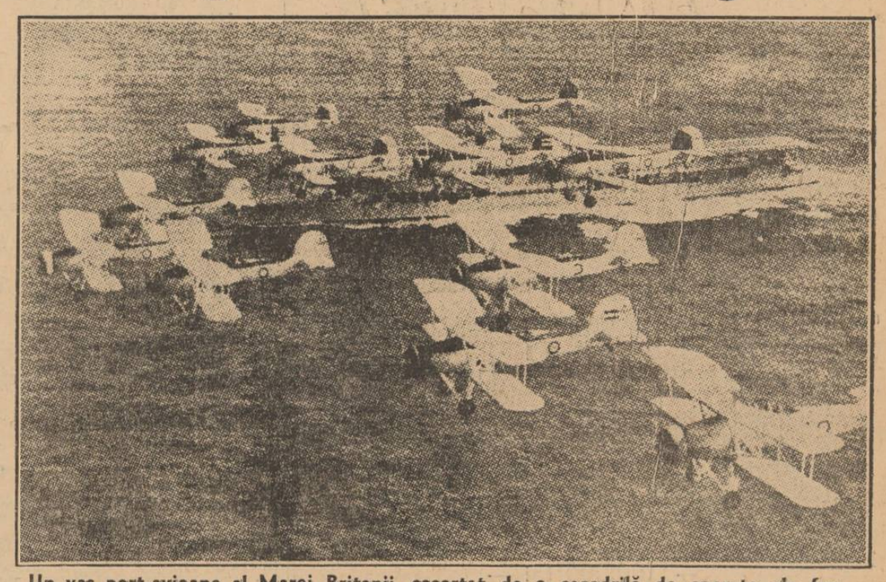

Un vas port-avioane al Marei Britanii escortat de o escadrilă de aparate ale forțelor regale aeriene

Războiul comercial maritim

Rezultatele sale după două luni dela începerea ostilităților

de R. SEIȘANU

După un comunicat oficial german războiul comercial în marea Nordului și în oceanul Atlantic a avut ca rezultat, până acum, scufundarea a 115 vapoare — majoritatea britanice — reprezentând un tonaj de 475.321 tone, la care urmează să se adauge și numărul altor vapoare scufundate, înregistrate de neutri.

Agenția „Havas" a comunicat o altă statistică întocmită de un ziar neutru, după care, în același interval de timp, ar fi fost distruse numai 330.549 tone bruto, (242.631 tone au aparținut Marei Britanii și Franței; 55.547 tone, neutrilor și 32.271 tone, Germaniei).

In raport cu tonajul total al flotelor comerciale beligerante și neutre respective, coeficientul pierderilor este mic, dar în raport cu timpul — două luni de ostilități — el este mare, de oarece înseamnă o pierdere lunară de minimum 160.000 tone și de maximum 250.000 tone.

Mai sunt apoi și alte consecințe ale războiului, care influențează asupra comerțului beligeranților și neutrilor și modifică randamentul flotelor lor comerciale.

Pe lângă tonajul pierdut pentru totdeauna prin scufundarea vapoarelor, mai avem tonajul neutilizat în timpul războiului prin staționarea transatlanticilor și a altor vase comerciale, aparținând beligeranților, în diferite porturi neutre și care n'au voie să-și schimbe pavilionul spre a reintra în serviciu.

Apoi, condițiile speciale în care se face navigațiunea în marea Nordului și în oceanul Atlantic din cauza pericolului ce-l prezintă submarinele, vasele zise „corsare", minele și hidroavioanele, ca și regimul asigurărilor vaselor de comerț în timp de război, contribue la scăderea randamentului flotelor comerciale.

Pe măsură ce se măresc riscurile, sporesc cheltuelile, iar mărfurile transportate în condiții grele se scumpesc, odată ajunse în porturile de destinație.

Măsurile pe care le-au luat Marea Britanie și Franța pentru protecția și apărarea vaselor lor de comerț — înarmarea și navigațiunea în convoiuri — prezintă oarecare siguranță, dar nu exclud riscurile și pierderile.

Inarmarea vaselor de comerț pune în discuție caracterul lor. Mai pot fi ele considerate vase de comerț inofensive din moment ce sunt înarmate? Mai pot fi ele supuse regulilor admise în dreptul internațional privitoare la vizită, control, capturare sau sechestrare, când sunt înarmate și deci au mijloace de apărare și de atac?

In 1917, guvernul american, după ce a declarat război Germaniei, a anunțat că „o navă de comerț aparținând beligeranților poate avea armament și muniții pentru propria sa apărare, fără a dobândi prin aceasta caracterul unei nave de război".

Guvernul german de-atunci a considerat însă toate vasele de comerț și de pasageri înarmate, aparținând inamicilor, drept nave de război, de oarece ele dispun de mijloace de apărare proprii și de atac. In acestă materie nu-i nimic clar definit în dreptul internațional public. Cele două categorii clasice — vase de război și de comerț — au rămas teoretice de când a intervenit tipul vasului de comerț înarmat, iar clasificarea făcută de Institutul de drept internațional, în 1928,

(Continuare în pag. 2-a)

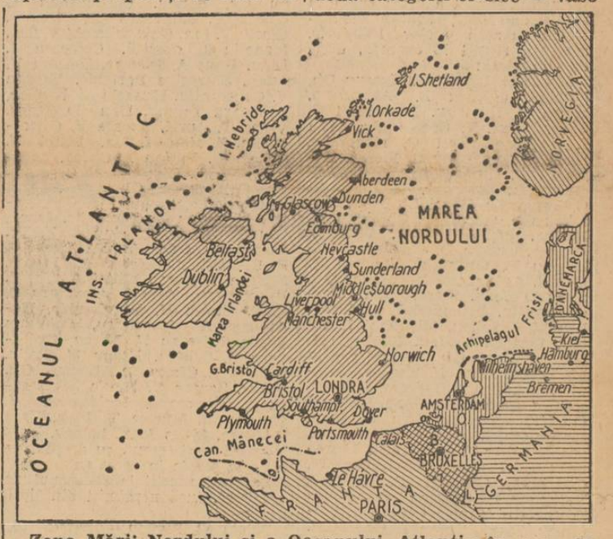

Zona Mării Nordului și a Oceanului Atlantic în care se desfășoară războiul comercial. Punctele negre din interiorul acestor zone reprezintă vasele scufundate în cursul lunilor Septembrie și Octombrie a. c.

O nouă prelungire a termenului pentru plata impozitului de 2%

D. general Victor Dombrowski, primarul general al Capitalei, a luat hotărîrea ca termenul de plată a impozitului de 2 la sută și 1 la mie să fie prelungit până la 10 Noembrie a. c.

DUPĂ ANIVERSAREA REPUBLICEI TURCEȘTI

de N. BATZARIA

A șasesprezecea aniversare a republicei turcești a fost sărbătorită în toată Turcia într'o atmosferă de entusiasm, care n'a avut nimic artificial sau comandat. A fost atât la orașe, cât și la sate o manifestare firească și sinceră a unor sentimente de bucurie și mândrie pentru admirabilele rezultate obținute până acum și pentru frumoasele perspective ce se deschid pentru viitor.

In cei 16 ani de regim nou în Turcia s'au operat transformări și s'au realizat progrese în fața cărora sentimentul de admirație este însoțit de un sentiment de profundă uimire. Celor cari au trăit în fosta Turcie a sultanilor și au cunoscut vechile stări de lucruri, nici nu le vine să creadă că statul turc de astăzi este unul și același cu Turcia de acum trei sau chiar două decenii. Și nici poporul turc nu mai e de recunoscut.

Ar fi însă o greșală, dacă s'ar atribui măreția operei înfăptuite simplei schimbări a formei de guvernământ, adică înlocuirea regimului monarhic prin regimul republican.

Adevărul este că schimbarea cea mare și radicală s'a produs în forma de viață a statului și poporului, în concepția despre viață și despre obligațiile, ca să zicem așa, pământene, ce le impune viața. Din acest punct de vedere, s'a comparat revoluția lui A-

(Continuare în pag. 2-a)

GRAVĂ CIOCNIRE DE CALE FERATĂ LÂNGĂ MILANO

Milano, 30 (Rador).— Un grav accident de cale ferată s'a produs Luni în imediata apropiere a orașului Milano.

Un tren venind dela Veneția s'a ciocnit la ora 18,15 cu rapidul plecat dela Milano spre Roma.

După primele informații, sunt 20 de morți și numeroși răniți.

S'au ciocnit două avioane suedeze

Stockholm, 30 (Rador). — **La un sbor de antrenament, două avioane militare suedeze s'au ciocnit în aer și au căzut. Când s'au izbit de pământ, avioanele s'au aprins.**

Unul din piloți a murit carbonizat; altul a isbutit să se salveze aruncându-se cu parașuta.

Președintele Roosevelt felicită pe președintele Ismet Inonu

Washington, 30 (Rador). — **Președintele Roosevelt a trimis Luni o cablogramă d-lui Ismet Inonu, președintele republicei turce, în care face urări de pace durabilă și de prosperitate națiunei turce cu prilejul aniversării republicei.**

Berlinul și politica de neutralitate a României și Elveției

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 30. — Din lipsă de alte evenimente, neutralitatea a două state — Elveția și România — au ajuns pe primul plan al interesului politic.

Două știri, una din sursă engleză și alta franceză, au furnizat material pentru discuțiile politice dela Berlin. Declarația guvernului din Berna, care desminte concentrarea a două divizii germane la frontiera elvețiană și arată „că nu există nici un motiv de îngrijorare", este primită cu satisfacție de cercurile germane din Berlin, care subliniază caracterul de propagandă al pretinsei concentrări.

*

Același lucru se spune și despre știrea care a anunțat că trupele sovietice au intrat în Basarabia, știre care s'a dovedit ca falsă, după cum reiese și din desmințirea dată de postul de radio Moscova.

Svonurile false în legătură cu intențiile Rusiei față de România oferă însă, un amănunt politic interesant.

După semnarea pactului anglo-franco-turc, s'a pus la Berlin întrebarea, dacă, în urma acestui fapt, Balcanii n'au devenit o zonă periculoasă.

Din această cauză, cercurile neutre din Berlin acordă un deosebit interes faptului că cercurile politice germane sprijină în mod categoric desmințirea postului de radio Moscova și apără călduros Rusia împotriva unor astfel de acuzații.

*

In același timp se fac însă și aprecieri favorabile asupra politicii de neutralitate a României. Acum câteva zile, cercurile competente germane au subliniat încrederea de care se bucură politica externă a României.

Presa germană, ocupându-se de pretinsele intenții agresive ale Rusiei împotriva României, se folosește la rândul ei de această ocazie spre a face aprecieri similare asupra politicii externe a României. Aceste aprecieri sunt făcute în termeni cum nu s'au mai înregistrat până acum.

Astfel „Deutsche Allgemeine Zeitung" spune că „România s'a declarat și s'a menținut neutră în cursul campaniei germane din Polonia".

Ziarul subliniază că România și-a păstrat neutralitatea și față de guvernul polonez refugiat și accentuiază că atitudinea României a fost de adevărată neutralitate.

Celelalte ziare publică comentarii identice. Cercurile politice observatoare din Berlin atribue o deosebită importanță acestor comentarii, fiind de părere că ele ar putea caracteriza politica externă a Germaniei, inclusiv tendințele sovietice posibile față de întregul Sud-Est european.

Râurile din Bucovina amenință cu revărsarea

Puternică furtună la Cernăuți

Cernăuți, 30 Octombrie

De Sâmbătă s'a abătut asupra întregei regiuni o ploaie torențială, care a făcut să crească peste măsură apele.

Comunicatele din provincie sunt îngrijorătoare. Prutul, care a crescut enorm, amenință cu revărsarea, în dreptul com. Mămăești, Gogolina, Boian și Seliștea. La fel apele Nistrului, Ceremușului, Siretului și Bistriței.

La Cernăuți au fost inundate plăjile Africa și Baia Populară.

Cartierele din josul orașului, din cauza ploii, au fost inundate. In mai multe beciuri a pătruns apa.

Astă seară, o furtună puternică a rupt firele telefonice și electrice, a smuls firmele dela prăvălii, a distrus gardurile de lemn.

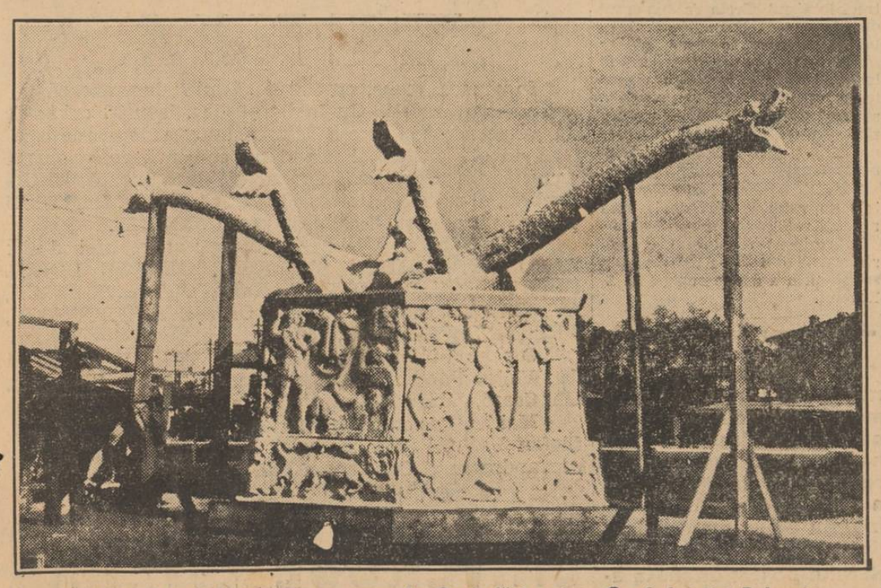

Machete fântânii care se va așeza în Capitală în piața Confederației Balcanice

O întâmplare oarecare

de AL. GREGORIAN

Ne înapoiam zilele trecute din Germania. La Budapesta, deși vizele legației maghiare dela București nu ne îngăduiau nici o oprire pe pământul Ungariei, am făcut ceeace se numește în termeni militari o „haltă de ajustare".

Țineam să revedem toamna în acest oraș înflorit în lumini pe malurile Dunării și să schimbăm impresii cu prietenii pe care îi avem acolo. Apoi peste câteva ceasuri ne-am făcut ceva cumpărături cu ultimii pengoe căci mărcile germane nu ne-au fost primite la schimb în Ungaria — am cumpărat — în special lucruri de mâncare — se înțelege de ce, și am luat din nou trenul spre România. Cum ne-am văzut în compartimentul nostru, am întins masă bogată cu șuncă, tokai, pâine îndestul, fructe și alte bunătăți.

Nu mâncasem de mult de astea și plecând dis-de-dimineață dela Viena și neavând prevederea să cerem cartele, pentru ce se putea avea acolo, n'am putut cumpăra nimic dela magazine sau pe drum.

Împreună cu noi mai călătorea o doamnă. Avurăm impresia că se uită cu jind la belșugul nostru.

Eram prea mulțumiți în jurul mesei atât de copioase și prea bine dispuși ca să n'o invităm,

(Continuare în pag. 2-a)

Cancelarul Hitler decorează pe un ofițer care s'a distins în luptele din fața Varșoviei